

SŁOWENIA CHRONOLOGIA WYDARZEŃ 1986-2016

1986

kwiecień

Milan Kučan zostaje przewodniczącym Prezydium KC ZKS (Związek Komunistów Słowenii)
W ciągu roku stowarzyszenie malarzy Neuer Kollektivismus / NK Neue Slowenische Kunst akceptuje logo corocznych obchodów Dnia Młodych (Dan mładości/urodziny Tito, 25 Maj) w 1987 roku. Akceptuje to również Związek Młodzieży Socjalistycznej Słowenii (ZSMS).

1987

20 lutego

Jury składające się z członków ZSMS, Jugosłowiańskiej Federalnej Armii (JNA) oraz Związku Komunistów Jugosławii (ZKJ) przyznaje pierwsze miejsce logo NK

28 lutego

Przed masowym wydrukiem logo okazało się że jest ono kopią logo nazistowskiego „Trzecia Rzesza - Alegoria bohaterstwa” (1936) Riczarda Kleina.

luty

Ukazuje się **nr 57 „Nowej Reviji”** noszący podtytuł „Przyczynki do słoweńskiego programu narodowego”. Autorzy artykułów: Dimitrij Rupel, małżeństwo Tine i Spomenka Hribar, Ivan Urbančič, Jože Pučnik, Niko Grafenauer, France Bučar, Peter Jambrek, Veljko Rus, Gregor Tomc, Veljko Namroš, Alenka Goljevšček, Janez Jerovšek, Marjan Rožanc, Jože Snoj i Drago Jančar. Najważniejszy dział nosił tytuł „O narodzie słoweńskim, myśl przewodnia: Słoweńcy muszą posiadać własne narodowe państwo.

Jože Pučnik jako jedyny atakuje system komunistyczny.

koniec lutego

„Sprawa logo” spowodowała skandal na państwową skalę doprowadziwszy prawie do procesu sądowego przeciwko NK.

2 marca

NK drukuje kolejne logo pod tytułem Razglas (Ogłoszenie), promując następującą ideę: „Polityczne logo musi być jak uderzenie w otwartą ranę.”

9 marca

Pod tytułem „Oczyszczenie i odrodzenie” SKUC Galeria w Lublanie organizuje pokaz logo NK, któremu towarzyszą pieśni jugosłowiańskich partyzantów. Dyrektor galerii Boris Blant powiedział, że rok 1987 był rokiem największego sukcesu galerii właśnie za sprawą logo NK. Około 20.000 ludzi odwiedziło galerię.

koniec marca

ZSMS wybiera nowe logo Dnia Młodości. Władze słoweńskie zapobiegają procesowi sądowemu na poziomie federalnym przeciwko NK. Podczas procesu w Lublanie NK został uniewinniony przed oskarżeniem w „rozpowszechnieniu faszystowskiej propagandy”. Obchodzenie Dnia Młodości po raz ostatni odbyło się w roku 1987.

1988

12 lutego

W momencie gdy ZSMS prowadzi kampanie za alternatywną służbą, w tygodniku Mladina ukazują się kilka artykułów („Mamula go home”), które dyskredytują federalnego ministra obrony Branko Mamulę i skłaniają go do opuszczenia stanowiska.

18 lutego

Gazeta JNA „Narodna Armija” mówi o otwartej kampanii przeciwko Jugosławii która musi być natychmiast zatrzymana. Kampania Mladiny, jak to ujęła wojskowa gazeta, postawiła za swój cel niepodległość Słowenii. Prokurator federalny domaga się od słoweńskiego prokuratora rozpoczęcia sprawy sądowej przeciwko naczelnemu redaktorowi Mladiny France Zavrlowi, oskarżając go o urazę godności Jugosławii i jej armii. Słoweński prokurator przekształcił oskarżenie przeciwko Zavrlowi w „prywatne oczernianie”. Ale to nie był koniec sprawy.

21 marca

21 marca 1988 Federalna Rada Obrony Porządku Konstytucyjnego zażądała, by UDB zajęła się atakami na armię, które zagrażają porządkowi konstytucyjnemu.

25 marca

Rada militarna bada wydarzenia polityczne w Słowenii. Sprawozdanie mówi o istnieniu „kontrewolucji” i „wojny” w Słowenii przeciwko osiągnięciom rewolucji socjalistycznej w Jugosławii.

29 marca

Podczas tajnego spotkania Komitetu Centralnego ZKJ liderzy ZK Słowenii próbują zakwestionować oskarżenia.

kwiecień

W Lublanie rozpowszechniane są pogłoski, iż armia przygotowuje operację wojskową w Słowenii, że przygotowana jest lista potencjalnych aresztowanych, że republikańskiego ministra spraw wewnętrznych odwiedziła delegacja wojskowa, pytając czy policja będzie w stanie utrzymać porządek podczas masowych aresztowań...

maj

Kopie wypowiedzi Kučana na spotkaniu w Centralnym Komitecie są rozpowszechniane, potwierdzając pogłoski. Mladina zmuszona do wycofania swoich tekstów.

13 maja

Ivan Oman zakłada **Związek Chłopski (SKZ)**.

31 maja

Cztery osoby zostały **aresztowane** - naczelny redaktor Mladiny **France Zavrl**, dziennikarze Mladiny **Janez Janša**, **David Tasič**, **Ivan Borštner**.

czerwiec

Masowa odpowiedź na represje przeciwko dziennikarzom. Powstaje **Komitet Obrony Janeza Janšy**, który później został przekształcony w **Komitet Obrony Praw Człowieka** - najważniejszą polityczną siłę poza Partią Komunistyczną, organizatorzy – Igor Bavčar, Lojze Peterle, France Bučar (wszyscy 3 – TW SDV). W ciągu lata do Komitetu dołączyło się ponad 70.000 osób.

21 czerwca

Komitet organizuje dwie masowe demonstracje przeciwko procesowi wojskowemu w Lublanie. Spotkanie - protest o charakterze kulturowym zrzesza pisarzy, tancerzy, artystów, muzyków oraz członków ZSMS. To był największy protest w powojennej Słowenii - zgromadził on 35.000 osób.

27 lipca

Wyrok w sprawie Czwórki (Borštnera skazano na 4 lata, Zavrla i Janšę na 1,5 roku i Tasicia na 5 miesięcy pozbawienia wolności w więzieniu słoweńskim).

Sierpień

Janšę zwolniono z więzienia

1989

Wraca z emigracji **Jože Pučnik** (dysydent, wyjechał w 1966r. po aresztach za pracę w Komitecie Revija '57 i czasopiśmie Perspektive).

11 stycznia

W Lublanie utworzono **SDZ** (Słoweński Związek Demokratyczny), który był alternatywą dla Związku Komunistów Jugosławii. Liczył 1000 członków. Założycieli - **Janez Janša**, **Dimitrij Rupel**, **France Bučar**.

27 lutego

Słoweńska opozycja organizuje demonstrację w Cankarjev Dom, kulturalnym centrum w Lublanie, żeby wyrazić solidarność z kosowskimi górnikami w Starym Trgu, którzy strajkowali od 20 lutego. Czołowi słoweńscy komuniści wraz z Milanem Kučanem decydują się na udział w wiecu – było to pierwsze otwarte wystąpienie komunistów słoweńskich przeciwko komunistom jugosłowiańskim.

czerwiec

Grupa Jože Smole (red. naczelny „Borby” (1961-1964), premier Słowenii (1965-1967), przewodniczący Socjalistycznego Związku Ludu Pracującego) proponuje Temelną listinę - Fundamentalną Kartę Słowenii – Słowenia w Jugosławii z suwerennością i prawem do samookreślenia, wolne wybory, konfederacja. Żądania powtórzył Kučan w mowie z 17 czerwca 1989. Kučan potwierdził, iż Temelną listinę przygotowali komuniści, zażądał zwolnienia wszystkich więźniów w Jugosławii, rewizji zasad kierowania armią, policją i wprowadzania

stanu wyjątkowego, poparcie dla reform Ante Markovicia (ostatni premier Jugosławii, 1989 – 1991), prawa człowieka.

27 września

Słoweński parlament wprowadził 54 zmiany do konstytucji, pozostawiając monopol partii komunistycznej na władzę, lecz zastrzegając własną samodzielność podejmowania decyzji, co oznaczało secesję w ramach Jugosławii.

27 września

Jugosłowiański Komitet Centralny spotyka się, żeby omówić słoweńskie poprawki do konstytucji. Wszyscy reprezentanci Chorwacji głosują przeciw potępieniu nowej słoweńskiej konstytucji.

październik

Niezależne grupy i ruchy polityczne Chorwacji i Słowenii domagają się systemu wielopartyjnego.

grudzień

Na Zjeździe Komunistów Słowenii podjęto decyzję o rezygnacji z monopolu politycznego.

Słoweński parlament (skupszczina) znowelizował **republikańską Konstytucję** z 1974 r., wprowadzając do niej zasadę **pluralizmu politycznego**.

Siedem partii lansujących program demokratyczny i niepodległościowy przed planowanymi na kwiecień 1990 r. pierwszymi wolnymi wyborami do Skupsztiny stworzyło koalicję wyborczą pod nazwą „**DEMOS**” (Demokratyczna Opozycja Słowenii). Baza: **SDZ** (Słoweński Związek Demokratyczny), **SDZS** (Socjaldemokratyczny Związek Słowenii), **SKD** (Słoweńscy Chryścijańscy Demokraci), **SKZ-SLS** (Związek Chłopski – Partia Ludowa), **ZS** (Partia Zielonych). Opowiadano się za niepodległością, głoszono konieczność przejścia do gospodarki wolnorynkowej, poszanowanie dla praw człowieka, poparcie dla społecznej nauki kościoła rzymskokatolickiego. Lider – Jože Pučnik.

1990

Uchwalono prawo o organizacjach politycznych i nowe prawo wyborcze dopuszczające do udziału w wyborach nowe partie. W konsekwencji z początkiem 1990 r. na słoweńskiej scenie politycznej pojawiły nowe partie, między innymi dwie partie katolickie: **SKD** (Słoweńscy Chryścijańscy Demokraci, Lojze Peterle) i **LS** (Partia Ludowa, przekształcona z SKZ (Słow. Związku Chłopskiego Ivana Omana)). **SDZS** (Słoweński Związek Socjaldemokratyczny) założony w 1989r. przez France Tomšicia, w 1990r. przemianowany przez Joze Pučnika na **SDSS** (Socjaldemokratyczna partia Słowenii)

Związek Komunistów Słowenii rozpadł się na **LDS** (Liberalna Demokracja Słowenii, Janez Drnovšek) i **SDP** (Partia Demokratycznej Przemiany z Milanem Kučanem (późniejszą Zjednoczoną Listę Socjaldemokratyczną).

20 - 22 stycznia

14e i ostatnie posiedzenie Komunistycznej Partii Jugosławii. Delegacje ze Słowenii i Chorwacji opuszczają posiedzenie.

połowa marca

W czasopiśmie Demo podane zostają wyniki ostatnich badań socjologicznych, wedle których 52% wyborców opowiedziało się za transformacją Jugosławii w konfederację, 28% za secesją Słowenii oraz 8% za zachowaniem ówczesnego statusu w ramach Jugosławii.

8 kwietnia

Pierwsze od 1938 roku wielopartyjne **wybory** w Słowenii. Zwycięża DEMOS, zdobywając 55% głosów, co dało jej 127 na 240 mandatów. Liberalna Demokracja Słowenii osiągnęła 40 miejsc w parlamencie, natomiast Partia Demokratycznej Przemiany 14 mandatów. Po tym zwycięstwie koalicja DEMOSu utworzyła rząd z Lojze Peterle (SKD) jako premierem.

Równolegle przeprowadzone wybory prezydenckie wygrał **Milan Kučan**, były komunista – wówczas już bezpartyjny - cieszący się poparciem Liberalnej Demokracji Słowenii, pokonując kandydata od DEMOSu Jože Pučnika.

2 lipca

Słoweński parlament proponuje **Deklarację Niepodległości** i zatwierdza **Konstytucję** z poprawkami.

8 października

Po intensywnych rozmowach między chorwackimi a słoweńskimi czołowymi politykami w czasopiśmie Borba została opublikowana ostateczna propozycja dotycząca ewentualnej przyszłości Jugosławii. Obie republiki zaproponowały konfederację niepodległych państw w razie przetrwania Jugosławii jako tworu państwowego.

23 grudnia

Referendum w Słowenii. Na pytanie „Czy Słowenia ma być niepodległym państwem?” 88% mieszkańców odpowiedziało „tak”.

1991

25 czerwca

Deklaracja Niepodległości Republiki Chorwacja i Republiki Słowenia. Federalny Rząd Jugosławii nie uznaje niepodległości republik. **Wojskowa interwencja Jugosłowiańskiej Armii Ludowej w Słowenii. Siedmiodniowa konfrontacja ze Słoweńską Obroną Terytorialną.**

3 lipca

Najwyższa Rada Litwy uznaje niepodległość Słowenii, wyraża solidarność wobec Słowenii i potępia agresję Jugosłowiańskiej Armii Ludowej - JNA.

7 lipca

JNA – decyzja o wycofaniu się ze Słowenii

12 sierpnia

Gruzińska Najwyższa Rada uznaje niepodległość Słowenii.

26 września

Estoński rząd informuje rząd Słowenii, że uznaje niepodległość Słowenii i wyraża gotowość do nawiązania stosunków dyplomatycznych.

październik

Federalny Rząd Jugosławii wstrzymuje negocjacje z Chorwacją i Słowenią po ogłoszeniu ich niepodległości.

25 października

Ostatni żołnierz jugosłowiańskiej Armii wycofuje się z terytorium Słowenii.

23 grudnia

Konstytucja Słowenii ustanowiła parlamentarny system rządów. Słowenia według niej jest wielopartyjną republiką z dwuizbowym parlamentem: Zgromadzeniem Państwowym z 90 miejscami i Radą Państwa z 40 miejscami. Obradom parlamentu przewodzi premier wybierany przez legislaturę na czteroletnią kadencję. Prezydent pochodzi z wyborów powszechnych i sprawuje urząd przez pięć lat. Prezydent pełni funkcje reprezentacyjne

Niemcy oficjalnie uznają niepodległość Słowenii i Chorwacji.

30 grudnia

Rozwiązanie koalicji DEMOS. Wybory wyznaczone na kwiecień.

SDZ (Związek Demokratyczny Janšy i Rupela) rozpada się na **DS** (Demokratyczna Partia Słowenii) i **NDS** (Partia Narodowo-Demokratyczna)

1992**15 stycznia**

Unia Europejska uznaje niepodległość Słowenii. Oprócz wymienionych już państw niepodległość Słowenii uznają Kanada, Turcja, Austria, Szwajcaria, Finlandia, Norwegia, Szwecja, Malta, Islandia, Ukraina, Watykan, San Marino.

16 stycznia

Władze w Belgradzie potępiają uznanie niepodległości Słowenii przez Unię Europejską.

18 marca

Około 400.000 pracowników uczestniczy w godzinnym strajku w związku ze spadkiem poziomu życia, spowodowanym brakiem alternatywnego programu ekonomicznego.

24 marca

Słowenia i Chorwacja zostają przyjęte do CSCE.

13 kwietnia

Andrej Ocvirk, który jest odpowiedzialny za politykę ekonomiczną, stwierdza pogorszenie sytuacji ekonomicznej. W następnym tygodniu wicepremier Leo Seserko, który jest odpowiedzialny za rozwój regionalny, minister zdrowia Bozidar Voljc oraz minister Nauki, Rozwoju i Technologii Peter Tancig też uznają pogorszenie sytuacji ekonomicznej w Słowenii.

22 maja

Słowenia zostaje przyjęta do **ONZ** jako 176 członek.

30 września

Bank Słowenii wypuszcza w obieg nową walutę - **tolar**.

koniec listopada

Parlament uchwała ustawę o **prywatyzacji**

6 grudnia

Wybory parlamentarne oraz prezydenckie w Słowenii. LDS zdobywają 22 miejsca, SKD - 15, Socjaldemokrati (ZLSD – utworzona na mocy umowy koalicyjnej partii postkomunistycznych: **SDP** (Partia Demokratycznej Przemiany), **SDU** (Socjaldemokratyczny Związek), **DS** (Partia Robotnicza) i **DeSUS** (Demokratyczna Partia Emerytów) – 14, nacjonalistyczna SNS (Słoweńska Partia Narodowa, funkcjonująca od 1991 z liderem Zmago Jelinčičem) - 12, SLS (Słoweńska Partia Ludowa z nowym liderem Marianem Podobnikiem) - 11, SDSS – 4, ZS (Zieloni) - 5.

Milan Kučan (ZLSD) zostaje prezydentem z 63,3% poparcia.

1993

12 stycznia

Słoweński **premier Janez Drnovšek** (LDS) ponownie wybrany na to stanowisko.

25 stycznia

W Słoweńskim parlamencie powstaje „**Koalicja Historycznego Kompromisu**”, w skład której weszli LDS, SKD (Chrześcijańscy Demokraci Lojze Peterlego), ZLSD oraz socjaldemokrati (SDSS). Postkomunistyczna LDS Drnovška otrzymuje sześć kluczowych stanowisk w rządzie.

16 marca

Podpisanie umowy o granicy pomiędzy Chorwacją a Słowenią. Nierozstrzygnięta jedynie kwestia sporna - **zatoka Pirańska**.

14 maja

Słowenia staje się członkiem Rady Europy (zanim minister spraw zagranicznych Peterle podpisał Europejską Deklarację Praw Człowieka).

10-12 listopada

Oficjalna wizyta prezydenta Czech Vaclava Havla do Słowenii.

18 listopada

Badania socjologiczne ukazują spadek popularności czołowych polityków - prezydenta Milana Kučana, premiera Drnovška.

1994

początek

45.000 uchodźców z Bośni i Hercegowiny w Słowenii

25 stycznia

Nie ma porozumienia z Chorwacją w kwestii Zatoki Pirańskiej. Słowenia chce całkowitej kontroli nad zatoką - przecież to jedyny dostęp państwa do wód terytorialnych.

maj

Spór ze Włochami o Zonę B Republiki Triest (wybrzeże Słowenii i Chorwacji). Od 1945 Zona B należała do Jugosławii, podczas gdy Zona A (miasto Triest) - do Włoch. Po rozpadzie Jugosławii Słowenia kontroluje Zonę B (co kosztowało ją 45 milionów DM), ale Włochy stwierdziły, że legalny właściciel (Jugosławia) już nie istnieje.

18 lipca

Lublana odmówiła wysiedlonym przez Tito Włochom powrotu i prawa odkupienia własności która w Jugosławii była państwową. Włochy z kolei zablokowały wejście Słowenii do Unii Europejskiej.

Komuniści słoweńscy po połączeniu z grupkami demokratów, liberalnych demokratów i zielonych, wywodzących się zresztą również z reformistów w Związku Komunistów Słowenii - zmienili nazwę na **Liberalną Demokrację Słowenii** – LDS z przewodniczącym **Janezem Drnovškiem**.

Części byłego **SDZ DS (Rupel)** przystąpiła do LDS, a **NDS Janšy** – do **SDS (SDSS)**.

1995

26 stycznia

Ministrem spraw zagranicznych zostaje Zoran Thaler, według którego, głównym celem Słowenii będzie zbliżenie z Unią Europejską, polepszenie stosunków z Chorwacją i z Włochami.

15 czerwca

Unia Europejska i Słowenia przed podpisaniem porozumienia o handlowej i ekonomicznej współpracy. Włochy są gotowy ją podpisać tylko w wypadku jeśli Słowenia zmieni swoją politykę wobec kwestii własności Włochów którzy opuścili Jugosławię po wojnie.

sierpień

26.000 uchodźców z Bośni i Hercegowiny w Słowenii.

1 września

Słoweński tolar staje się wymienny

25 listopada

Słowenia dołączyła do Czech, Węgier, Polski oraz Słowacji w CEFTA (Środkowoeuropejskie Porozumienie (Stowarzyszenie) Wolnego Handlu).

30 listopada

Słowenia i Federalna Republika Jugosławia uznają się nawzajem i nawiązują stosunki dyplomatyczne.

1996

21 stycznia

SDSS opuszcza rząd, nie zgadzając się z polityką w sferze ekonomiki i społeczeństwa.

28 lutego

Słowenia staje się pierwszą republiką byłej Jugosławii, która rozliczyła się ze swojej części długu zagranicznego.

23 kwietnia

Po długich gorących debatach Słoweński parlament odrzuca uchwałę która zezwalałaby obcokrajowcom na kupno nieruchomości w Słowenii.

16 maja

Zoran Thaler odwołany przez parlament ze stanowiska ministra spraw zagranicznych. Parlament zarzucił mu, że nie dbał o interesy Słowenii i o wstąpienie państwa do Unii Europejskiej, był niekonsekwentny w rozmowach z Włochami. Włochy na skutek nierozwiązanego problemu z nieruchomościami w Słowenii blokują ratyfikację stowarzyszeniowego porozumienia Unii Europejskiej ze Słowenią.

17 maja

Papież Jan Paweł II odwiedza Słowenię.

10 czerwca

Słowenia podpisuje porozumienie o partnerstwie z Unią Europejską na spotkaniu ministrów spraw zagranicznych w Luksemburgu. Słoweński premier Janez Drnovšek (LDS) oficjalnie potwierdza żądanie Słowenii wstąpienia do Unii Europejskiej.

25 czerwca

Słowenia staje się dziesiątym państwem które uzyskało status **partnera stowarzyszonego Unii Zachodniej Europy - obronnej struktury Unii Europejskiej.**

6 września

Premier Janez Drnovšek ogłasza kandydowanie Słowenii do członkostwa w Radzie Bezpieczeństwa Unii Europejskiej.

24 października

Parlament Europejski ratyfikuje porozumienie stowarzyszeniowe Słowenii z UE, które było podpisane 10 czerwca 1996. Włochy poddają się i rezygnują z blokady.

10 listopada

Wybory parlamentarne w Słowenii. „Słoweńska wiosna” - koalicja składająca się z SLS (Słoweńska Partia Ludowa, Marjan Podobnik), SDSS (Partia Socjaldemokratyczna Słowenii, Janez Janša), SKD (Słoweńscy Chryścijańscy Demokraci, Lojze Peterle) zyskuje 44 miejsc w parlamencie - tyle samo co LDS (postkomunistyczna Liberalna Demokracja Słowenii, Janez Drnovšek), ZSLD (Zjednoczona Lista Socjaldemokratów, Janez Kocijancič), DeSUS (Demokratyczna Partia Emerytów Słowenii, Jože Globačnik) i SNS (Słoweńska Narodowa Partia, Zmago Jelinčič Plementi).

1997

9 stycznia

Janez Drnovšek (LDS) zostaje premierem. Koalicja rządowa: LDS, SLS, DeSUS

27 lutego

Rząd Drnovškega zatwierdzony 52 głosami z 90.

17 kwietnia

Wszystkie partie podpisują w Lublanie deklarację o sprzyjaniu członkostwu Słowenii w NATO.

14 lipca

Parlament Słowenii ratyfikuje poprawkę do Konstytucji która umożliwia obcokrajowcom kupno własności w Słowenii.

16 września

Chorwacki premier Zlatko Matesa i jego słoweński partner Janez Drnovšek zgadzają się na przekazanie kwestii Zatoki Pirańskiej do arbitrażu międzynarodowego.

12 listopada

Prezydent Milan Kučan oświadcza że lustracja w Słowenii jest zbędną. Lustracja oznaczałaby zakaz zajmowania stanowisk publicznych przez Drnovškega i Kučana, byłych komunistów i TW SDV (Służba Bezpieczeństwa Państwa).

23 listopada

Milan Kučan wygrywa kolejne **wybory prezydenckie**, zyskując 55% głosów wyborców.

12 grudnia

Parlament blokuje ratyfikację uchwały uniemożliwiającej byłym komunistom zajmowanie stanowisk państwowych. Uchwała była skierowana przeciwko Kučanowi i Drnovškowi.

1998

30 stycznia

Premier Drnovšek mówi że niemieckojęzyczni mieszkańcy w Słowenii nie będą uznani za mniejszość narodową.

5 lutego

Ministerstwo Spraw Zagranicznych oświadcza że Słowenia przekazuje 62 milionów \$ Włochom w ramach rekompensaty dla jej mieszkańców, którzy opuścili Jugosławię po II wojnie światowej pozostawiając swoją własność.

2 marca

Słowenia wyraża zaniepokojenie sytuacją w Kosowie, popierając udział struktur międzynarodowych w rozstrzygnięciu konfliktu.

1999

12 stycznia

Chorwacki minister spraw zagranicznych Mate Granič i jego słoweński partner, Boris Frlec, nie potrafili się dogadać w kwestii granicy w Zatoce Pirańskiej. Chorwacja nie pozwoliła Słowenii na 200-metrowy dostęp do morza dopóki Lublana nie zmieni zdania w innych kwestiach dotyczących Chorwacji wraz z zakładem jądrowym w Krk i posiadaniem odpadów nuklearnych.

20 stycznia

Zagraniczny dług Słowenii powiększył się do 5 miliardów \$, o 800 milionów więcej w porównaniu z poprzednim rokiem.

1 lutego

Słowenia staje się **członkiem stowarzyszonym UE**.

7 maja

Słowenia, Francja i Rumunia podpisują Europejską Socjalną Kartę, jeden z najważniejszych dokumentów regulujących obronę praw człowieka.

czerwiec

Prezydent Bill Clinton składa wizytę w Słowenii.

2000

1 stycznia

Po trzech latach reforma systemu emerytalnego oraz ubezpieczeń niepełnosprawnych jest gotowa.

6 stycznia

Naczelny sekretarz ONZ Kofi Annan mianuje Danilo Turka ambasadorem Republiki Słowenia w ONZ.

SLS Podobnika łączy się z SKD Peterlego, funkcjonują pod nazwą SLS/SKD

Członkowie obu partii (m.in. Peterle), którzy się nie przyłączyli, tworzą własną partię - **NSi (Nowa Słowenia – Chrześcijańsko-Ludowa Partia)** pod przewodnictwem **Andreja Bajuka**.

3 maja

W trzeciej rundzie parlament wybiera **Andreja Bajuka (NSi)** premierem.

7 czerwca

Jest mianowany gabinet ministrów. Koalicja rządowa: SDSS, SLS/SKD, NSi

4 października

Prezydent Słoweńskiej Akademii Nauk i Sztuk, France Bernik, minister edukacji Lovro Sturm, rektor uniwersytetu w Lublanie, Joze Mencinger, rektor uniwersytetu w Mariborze, Ludvik Toplak podpisują dokument z żądaniem utworzenia uniwersytetu w Primorsce.

15 października

Trzecie **wybory parlamentarne** w Słowenii (LDS – 34, SDSS – 14, SLS/SKD – 9, NSi – 8, ZLSD – 11, DeSUS – 4, SMS (Słoweńska Partia Młodych) – 4, SNS – 4).

16 listopada

Parlament mianuje **Janeza Drnovška premierem**.

30 listopada

Zostaje utworzony gabinet ministrów. Koalicja rządowa: LDS, ZLSD, SLS/SKD, DeSUS

2001

14 lutego

Włoski senat ratyfikuje uchwałę obrony słoweńskiej mniejszości we Włoszech.

16 czerwca

Pierwsze spotkanie prezydentów Ameryki i Rosji - G. Busza i W. Putina odbywa się w Brdo pri Kranju.

10 października

Na zaproszenie Milana Kučana królowa Danii Margrethe II składa wizytę w Słowenii.

2002

16 stycznia

Czołowi politycy wyrażają twarde zainteresowanie wstąpieniem Słowenii do NATO.

1 kwietnia

Pierwszy **spis ludności** w Słowenii. Kraj liczy 1,948,250 mieszkańców.

17 maja

Spotkanie Janeza Drnovška z G. Bushem w Waszyngtonie.

3 lipca

Na zaproszenie Milana Kučana Król Hiszpanii Juan Carlos I składa pierwszą wizytę w Słowenii.

25 października

Na posiedzeniu UE liderzy państw-członków wyznaczają 10 kandydatów na wstąpienie do UE 1 maja 2004. Słowenia znajduje się wśród nich.

21 listopada

Na spotkaniu NATO w Pradze Słowenia zostaje zaproszona do wstąpienia w NATO.

1 grudnia

W drugiej rundzie **wyborów prezydenckich** postkomunista **Janez Drnovšek** zostaje wybrany na prezydenta Słowenii. Głównym rywalem Drnovšeka była **Barbara Brezigar**, były prokurator generalny, kandydatka liberalnych demokratów. Drnovšekowi nie udało się wygrać w pierwszej turze (Kučan wygrywał w ten sposób w 1992 i 1997 r.). W pierwszej uzyskał poparcie 44,4% Słoweńców. W ten sposób po raz pierwszy w historii niepodległej Słowenii doszło do drugiej tury wyborów prezydenckich. Brezigar popierały ugrupowania centroprawicowe i Kościół katolicki. W pierwszej turze wyborów zebrała 30,7 proc. głosów. Jej hasło - "Słowenia potrzebuje nowych twarzy" - poparło jednak zbyt mało obywateli, by mogło zostać wcielone w życie. Ostatecznie w drugiej turze zwyciężył Drnovšek, z poparciem rządu 54 proc.

11 grudnia

Parlament Słowenii mianuje premierem **Antona Ropa** (LDS). Koalicja rządowa: LDS, ZLSD, SLS, DeSUS

2003

23 marca

Referendum w Słowenii o wstąpieniu państwa do UE i NATO. Za wstąpieniem do UE 89,64%, do NATO - 66,08%.

9 kwietnia

Europejski Parlament zaaprobował wstąpienie Słowenii do UE 1 maja 2004.

16 kwietnia

Prezydent Janez Drnovšek, premier Anton Rop, oraz minister spraw zagranicznych, Dimitrij Rupel, podpisują w Atenach Traktat o zgodzie na wstąpienie do UE.

17 kwietnia

Polityk i dyplomata **Dušan Lajovic**, znajdując się w Australii, publikuje 100 tys. kart Centralnej Ewidencji Alfabetycznej byłego MSW Słowenii, m.in. wykaz agentów SDV z datami urodzenia, imiona rodziców, datą rekrutacji i numerem klasyfikacyjnym, na www.udba.net, ale słoweńska służba SOVA natychmiast blokuje stronę.

13 listopada

Rząd akceptuje program przejścia Słowenii na euro.

2004

30 stycznia

Spotkanie premierów Chorwacji (Ivo Sanader), Węgier (Peter Medgyessy), Włoch (Silvio Berlusconi) i Słowenii (Anton Rop) w Brdo pri Kranju.

29 marca

Słowenia przystępuje do NATO.

1 maja

Słowenia staje się członkiem Unii Europejskiej.

13 czerwca

Pierwsze **wybory do Parlamentu Europejskiego** w Słowenii (LDS – 2 mandaty, NSi – 2).

15 czerwca

Wizyta króla Szwecji Carla XVI Gustava w Słowenii.

3 października

Wybory parlamentarne w Słowenii (SDS – 29, LDS – 23, ZLSD – 10, NSi – 9, SLS – 7, SNS – 6, DeSUS – 4).

9 listopada

Parlament wybiera **premierem Janeza Janšę** - lidera SDS. Nowa koalicja partii - SDS, SLS, NSi, DeSUS.

2005

6 stycznia

Rząd Słowenii akceptuje projekt traktatu europejskiej konstytucji i powołuje grupę odpowiedzialną za przygotowanie słoweńskiego przewodnictwa w UE w pierwszej połowie 2008.

3 lutego

Rząd akceptuje plan wprowadzenia euro w Słowenii.

10 czerwca

Chorwacki i Słoweński rządy spotykają się w Brioni żeby podpisać porozumienia o współpracy ekonomicznej i wyrazić poparcie dla rozszerzenia Unii Europejskiej.

11 czerwca

Ceremonia uwiecznienia pamięci zabitych w II wojnie Światowej odbywa się w Parku Teharje.

2006

Lato

"Afera Patria" - polityczna afera, związana z fińską firmą "Patria" i dostawami broni.

11 lipca

Rada Unii Europejskiej przyjęła wniosek Słowenii o przystąpienie do strefy euro w 2007 roku.

2007

1 stycznia

Słowenia **wprowadza euro** i zaczyna wypuszczać w obieg własne monety euro.

3 kwietnia

Słowenia przyłącza się do projektu budowy Transeuropejskiego Ropociągu Konstanca-Triest i podpisuje razem z Chorwacją, Rumunią, Serbią i Włochami w Zagrzebiu deklarację ministerialną w tej sprawie. Jest to zaskoczenie, ponieważ do tej pory władze Słowenii twierdziły, że ropociąg, którego długość na terytorium tego państwa wyniesie zaledwie 29 km, nie przyniesie istotnych zysków gospodarczych, a wiąże się z zagrożeniami dla środowiska.

21 października

W pierwszej turze **wyborów prezydenckich** wygrywa **Lojze Peterle** (28,7%) (SKD, potem Nsi, były TW SDV), drugi – Danilo Türk (**przyszły Zares**) (24,5%).

11 listopada

W **drugiej turze wyborów prezydenckich Danilo Türk** z 68,26% poparcia wygrywa z Lojze Peterlem (31,74%) dzięki poparciu socjaldemokratów.

17 listopada

6 deputowanych występuje z LDS i tworzy partię **Zares**. Lider – Gregor Golobič. Partia prezydenta Türka.

21 grudnia

Słowenia wśród innych „nowych państw” UE wstąpiła do **Szengen**.

2008

1 stycznia

Słowenia jako pierwsze z nowo przyjętych w 2004 roku państw obejmuje **przewodnictwo w Unii Europejskiej**.

5 marca

Słowenia, jako pierwsza z dawnych republik jugosłowiańskich, uznaje niepodległość Kosowa.

Czerwiec

Szczyt Rosja-UE w Chanty-Mansyjsku, Janez Jansa wspólnie z Barroso przewodniczy delegacji UE.

21 września

Wybory parlamentarne. W rywalizacji SD (tak od 2005 nazywa się ZLSD) z SDS wygrywa SD (30,5%, 29 mandatów). SDS – 28, LDS – 5, Zares – 9, DeSUS – 7, SLS-SMS – 5, SNS – 5)
Zostaje uformowany rząd koalicyjny z Borutem Pahorem na czele. **Koalicja postkomunistyczna: SD, LDS, Zares, DeSUS.**

Grudzień

Słowenia chce zablokować wejście Chorwacji do Unii Europejskiej na etapie negocjacji. Prawo weta w negocjacjach akcesyjnych Chorwacji z UE, będzie narzędziem Słoweńców w sporze o granice państwa między tymi państwami.

UE zwraca się do Słowenii i Chorwacji z apelem o rozwiązanie sporu granicznego, blokującego wejście Chorwacji do UE

2009

Styczeń

Słowenia wśród państw "poszkodowanych" przez rosyjsko-ukraiński kryzys gazowy

14 stycznia

Czechy proponują swoją mediację w konflikcie granicznym słoweńsko-chorwackim

4 listopada

Podpisane chorwacko-słoweńskie porozumienie o poddaniu pod arbitraż międzynarodowy kwestii przebiegu granicy zostało ratyfikowane przez oba parlamenty. Zawarte porozumienie miało na celu zakończenie trwającego od 1991 roku konfliktu pomiędzy Chorwacją a Słowenią, dotyczącego demarkacji granicy lądowej (Istria, rejon Svetej Gery, brzegi Mury i Dragonji) oraz morskiej w zatoce Piran.

14 listopada

Po rozmowach przeprowadzonych przez premiera Słowenii Boruta Pahora i Władimira Putina, rosyjski minister energetyki Sergei Szmato oraz słoweński minister gospodarki Matej Lahovnik podpisali w Moskwie porozumienie dot. budowy części Gazociągu Południowego przez Słowenię do Północnych Włoch.

2010

2 czerwca

W Sarajewie odbył się nieformalny szczyt UE – Bałkany Zachodnie. Jego tematem miało być rozwiązywanie spornych kwestii w regionie (kryzys polityczny w Bośni, relacje Kosowa i Serbii, konflikt grecko-macedoński). Ze względu na sprzeciw Serbii wobec udziału w szczycie reprezentacji Kosowa (nieuznanego przez Serbię za państwo), zdecydowano się na obniżenie rangi spotkania do tzw. formuły Gymnich (nieformalnego spotkania ministrów). Udział wzięli przedstawiciele instytucji i państw UE, krajów bałkańskich, a także Rosji, USA i Turcji.

6 czerwca

51,5% Słoweńców poparło w referendum porozumienie z Chorwacją, które pozwoli na rozwiązanie sporu granicznego pomiędzy oboma państwami poprzez arbitraż międzynarodowy. Wynik głosowania wpłynie pozytywnie nie tylko na bilateralne stosunki obu państw, ale także na proces akcesji Chorwacji do UE. Nierozwiązany spór ze Słowenią był bowiem jednym z głównych czynników blokujących zakończenie negocjacji akcesyjnych.

18 czerwca

Minister spraw zagranicznych Słowenii Samuel Zbogar stwierdził, że Chorwacja nie zakończy negocjacji akcesyjnych z UE, jeśli nie zniesie zakazu działalności słoweńskiego banku Nova Ljubljanska banka (NLB) na rynku chorwackim. Spór pomiędzy oboma krajami dotyczy depozytów obecnych obywateli chorwackich, które zostały złożone w chorwackim oddziale

Ljubljanskej banki (LB) w okresie wspólnej państwowości. Rząd chorwacki uważając NLB za sukcesora LB domaga się od banku zaspokojenia roszczeń obywateli chorwackich i wypłaty depozytów wraz z odsetkami. Centralny Bank Chorwacji zakazał działalności NBL na terenie Chorwacji do czasu rozwiązania sporu.

30 lipca

Przedstawiciele ministerstw transportu i/lub infrastruktury Chorwacji, Serbii i Słowenii podpisali w Belgradzie deklarację przewidującą powołanie regionalnego przedsiębiorstwa kolejowego oraz uproszczenie procedur w transporcie kolejowym. Realizacja tych zamierzeń zwiększy opłacalność tranzytu przez Bałkany Zachodnie i pośrednio uderzy w spółki przewozowe ze Słowacji, Węgier i Rumunii, które obecnie obsługują większość transportu z Europy Środkowej do Europy Południowej.

Zgodnie z podpisaną deklaracją 1 września powstanie joint venture operatorów linii kolejowych trzech państw. Spółka będzie obsługiwać dalekobieżny transport na biegnącym przez te państwa odcinku tzw. X Korytarza Transportowego (Austria – Słowenia – Chorwacja – Serbia – Bułgaria – Grecja – Turcja).

27 sierpnia

Były premier i lider największej partii opozycyjnej – Słoweńskiej Partii Demokratycznej (SDS) Janez Jansa został postawiony w stan oskarżenia w związku z akceptacją łapówki dla swojej partii w największym korupcyjnym skandalu w Słowenii, związanym z zakupem transporterów opancerzonych Patria w 2006 roku.

2011

21 marca

Słowenia i Rosja podpisały umowę w sprawie utworzenia wspólnej spółki South Stream Slovenia.

1 kwietnia

W serbskim Smederewie szefowie rządów Chorwacji i Słowenii oraz prezydent Serbii podpisali memorandum o współpracy gospodarczej w innych państwach. Potencjalnym obszarem współpracy jest np. modernizacja czołgów M-84, sprzedanych przez Jugosławię Kuwejtowi na początku lat 90.

5 czerwca

W tzw. super-referendum Słoweńcy sprzeciwili się forsowanemu podniesieniu wieku emerytalnego do 65 lat. Przeciwno zmianom było 72% głosujących. Głosowanie w ocenie komentatorów stanowiło również plebiscyt poparcia dla władz i było oznaką spadku zaufania społecznego

20 września

Rząd Boruta Pahora przegrał głosowanie nad wotum zaufania. Kryzys polityczny został spowodowany sporem wewnątrz koalicji o kształt reformy emerytalnej i reform gospodarczych np. podniesienia podatków.

27 września

Słoweński parlament ratyfikował uzgodnioną w czerwcu przez Radę UE reformę wzmacniającą Europejski Instrument Stabilności Finansowej (EFSF). W ramach reformy EFSF Słowenia zwiększył gwarancje dla instrumentu z 2,07 mld do 3,66 mld euro.

Listopad

Oprocentowanie słoweńskich obligacji dziesięcioletnich przekroczyło poziom 7%, który jest traktowany przez inwestorów jako sygnał alarmowy, wskazujący na ryzyko poważnych problemów z obsługą zadłużenia państwa. Tego samego dnia słoweński parlament głosami prawicowej opozycji odrzucił pakiet ustaw oszczędnościowych, przygotowany przez lewicowy gabinet Boruta Pahora.

Rząd, znajdujący się od września w stanie dymisji, po raz kolejny próbował w ten sposób ograniczyć wydatki państwa, m.in. poprzez utrzymanie zamrożenia emerytur oraz pensji w sferze budżetowej na kolejny rok (oszczędności rzędu 300 mln euro).

4 grudnia

Przedterminowe wybory parlamentarne. Zaskakujące zwycięstwo centrolewicowego ugrupowania Pozytywna Słowenia (PS) mera Lublany Zorana Jankovicia. Uzyskało 28,53% głosów i zdobyło 28 mandatów w 90-osobowym parlamencie. Faworyt sondaży – prawicowa Demokratyczna Partia Słowenii (SDS) Janeza Janšy – uzyskała drugi wynik: 26,54% (26 mandatów), natomiast lewicowa Partia Demokratyczna (SD) premiera Boruta Pahora otrzymała 10,5% głosów (10 mandatów). Do parlamentu weszły także trzy prawicowe partie: Obywatelska Lista Gregora Viranta – 8,41% (8 mandatów), Słoweńska Partia Ludowa (SLS) – 6,89% (6 mandatów) oraz Nasza Słowenia (NSi) – 4,8% (4 mandaty) oraz partia emerytów – Desus, która uzyskała 6,99% i 6 miejsc w parlamencie. Frekwencja – 64,8%

2012

28 stycznia

Parlament większością głosów (51 do 39) powołał Janeza Janšę na urząd premiera, powierzając misję utworzenia rządu w ciągu 14 dni

10 lutego

Zostaje zaprzysiężony drugi rząd Janeza Janšy uzyskując wotum zaufania. W jego skład weszli przedstawiciele pięciu ugrupowań – czterech współtworzących jego pierwszy gabinet oraz Obywatelskiej Listy Gregora Viranta

2 czerwca

Borut Pahor utracił stanowisko przewodniczącego Socjaldemokratów na rzecz Igora Lukšiča. Na kongresie partii przegrał z nim stosunkiem głosów 180 do 190. Jednocześnie ogłosił zamiar kandydowania w wyborach prezydenckich, a 5 czerwca 2012 jego kandydaturę poparły nowe władze Socjaldemokratów

11 listopada

W pierwszej turze wyborów prezydenckich Borut Pahor zajął pierwsze miejsce z wynikiem 39,93% głosów, pokonując urzędującego prezydenta Danilo Türka (35,90% głosów) oraz Milana Zvera z SDS (24,18% głosów). Frekwencja 48,4%

2 grudnia

W drugiej turze wyborów Borut Pahor pokonał Danilo Türka, uzyskując 67,40% głosów poparcia przy frekwencji 42,4%. Urząd prezydenta objął 22 grudnia 2012.

2013

27 lutego

Słoweński parlament wyraził wotum nieufności centroprawicowemu rządowi Janeza Janšy i powierzył misję stworzenia nowego gabinetu Alence Bratušek – liderce lewicowej Pozytywnej Słowenii, największej partii w parlamencie. Słowenia jest regularnie wymieniana wśród potencjalnych wnioskodawców o pomoc z funduszy ratunkowych strefy euro w związku z kryzysem w zdominowanym przez państwo sektorze bankowym.

2 kwietnia

Słoweński parlament ratyfikował traktat o przyjęciu Chorwacji do Unii Europejskiej. W czasie głosowania w parlamencie za opowiedziało się 82 deputowanych, czyli wszyscy obecni tego dnia na sali.

Kwiecień

Agencja ratingowa Fitch opublikowała raport dotyczący sytuacji słoweńskiego sektora bankowego. Informacje w nim zawarte okazały się bardzo niekorzystne dla tamtejszych banków. Aż pięć najważniejszych banków w Słowenii otrzymało perspektywę negatywną, trzem z nich obniżono notowania, dwa utrzymały się na poziomie.

Maj

Centrolewicowy gabinet Alenki Bratušek przedstawił plan reform na lata 2013–2014, który ma pomóc w wyprowadzeniu Słowenii z kryzysu bankowego i gospodarczego. Zdominowany przez państwo słoweński system bankowy obciąża 7 mld euro niespłacanych kredytów (ok. 20% PKB)

Czerwiec

Janez Jansza został uznany winnym zarzutów korupcyjnych i skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności. W grudniu 2014 został czasowo zwolniony w związku z postępowaniem kasacyjnym prowadzonym przez słoweński sąd konstytucyjny, który w kwietniu 2015 jednogłośnie uchylił skazujący byłego premiera wyrok.

Lipiec

Słowenia zapoczątkowuje cykliczne szczyty państw byłej Jugosławii. Pierwszy szczyt odbywa się na zamku Brdo, Tego rodzaju posiedzenia zostały zainicjowane przez Słowenię i Chorwację,

by polepszyć współpracę przy rozwiązywaniu licznych, nieraz bardzo trudnych problemów w południowo-wschodniej Europie.

2014

5 maja

Premier Słowenii Alenka Bratušek podała się do dymisji po tym, jak 26 kwietnia utraciła stanowisko lidera partii Pozytywna Słowenia na rzecz mera Lublany Zorana Jankovicia. Centrolewicowy gabinet Bratušek przez 13 miesięcy rządów podjął szereg niepopularnych decyzji, które pozwoliły pogrążonej w kryzysie gospodarczym Słowenii odzyskać zaufanie rynków kapitałowych (oprocentowanie 10-letnich obligacji spadło z 6,7% we wrześniu 2013 do poziomu 3,5%) oraz wyjść z recesji (KE prognozuje wzrost PKB o 0,8% w roku 2014).

Lipiec

Przedterminowe wybory parlamentarne. Zwycięstwo Partii Miro Cerara SMC (34,5%). Centrolewicowa partia Pozytywna Słowenia, która wygrała wybory w 2011 roku zdobywając 28%, tym razem uzyskała niespełna 3%. Prawicowa Słoweńską Partia Demokratyczna (SDS) zajęła drugie miejsce w wyborach (21%). Zjednoczona Lewica (6%), Socjaldemokracja (6%), centrolewicowa nowa partia byłej premier Wspólnota Alenki Bratušek (4,3%), centroprawicowa Nowa Słowenia (5,5%). SMC Cerara zdobyła 1/3 mandatów.

10 października

Violeta Bulc została nominowana na słoweńską członkinię Komisji Europejskiej, gdzie zastąpiła byłą premier Alenkę Bratušek, która nie uzyskała akceptacji Parlamentu Europejskiego. Ostatecznie w strukturze KE powierzono jej stanowisko komisarza ds. transportu

Grudzień

Spotkanie rosyjsko-słoweńskiej międzyrządowej komisji ds. współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej oraz forów biznesowych, której po stronie słoweńskiej przewodniczy wicepremier i minister spraw zagranicznych Karl Erjavec.

Czerwiec

Ramush Haradinaj, były premier Kosowa i dowódca kosowskiej partyzantki podczas wojny w Kosowie w latach 1998/1999 został aresztowany w Słowenii. Haradinaj jest oskarżony o zbrodnie wojenne.

Słoweńskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych podjęło decyzję o zaniechaniu ekstradycji Ramusha Haradinaja do Serbii.

2015

Lipiec

Robocza wizyta premiera Rosji Dmitrija Miedwiediewa w Słowenii. Słowenia jest pierwszym unijnym krajem, odwiedzanym przez premiera Miedwiediewa od początku wojny ukraińsko-rosyjskiej.

Wrzesień

Słowenia poinformowała, że wprowadzi tymczasowe kontrole na granicy z Węgrami w związku z kryzysem migracyjnym

Październik

Mini-szczyt UE i państw bałkańskich z udziałem Słowenii w celu rozmów o kryzysie migracyjnym. Oczekujemy przyjęcia planu działań, które zostaną podjęte w najbliższych dniach i tygodniach, aby opanować sytuację. Jeśli to nie nastąpi, to obawiam się, że Unia Europejska i cała Europa zaczną się rozpadać – powiedział premier Słowenii, Miro Cerar

Listopad

Premier Słowenii Miro Cerar zapowiedział postawienie tymczasowego ogrodzenia z drutu żyłkowego na granicy z Chorwacją, by lepiej kontrolować przepływ migrantów.

2016**Luty**

Słowenia zaoferuje dowodzonej przez Stany Zjednoczone koalicji walczącej z Państwem Islamskim (IS) sprzęt wojskowy i do 15 instruktorów - poinformowała minister obrony Andreja Katicz.

Luty

Szczyt Grupy Wyszehradzkiej w Pradze. To kolejny etap przedsięwzięcia służącego koordynacji stanowisk państw środkowoeuropejskich w unijnej dyskusji o kryzysie migracyjnym.

Autorzy: **Andrei Szpakau** (Białoruś) – **Olga Rakhaeva** (Rosja) **rocznik X**

Łukasz Nejman (Polska) **rocznik 2015/2016**